

Min sena kallelse – Greger Hatt

*”Jag ville måla ett ringa grand av slitnaste vardag,
så nött och grått,
men genomlyst av den eld,
som förmått all världen att springa ur Skaparns
hand.
Jag ville visa, hur det vi försmå är heligt och djupt
och Andens skrud.
Jag ville måla en träsked så, att människorna anade
Gud!”*

Karin Boye

Under större delen av mitt numera 35-åriga arbetsliv har jag oftast varit ”den där kristna” i olika sekulära sammanhang; Jag var killen från Kristna Fredsrörelsen bland alla normala Svenska Fredsaktivister. Jag var han från Broderskap bland Socialdemokraterna. Sen blev jag den som blev upptagen som katolik medan han arbetade åt Swedbanks VD.

Det har oftare varit positivt än det varit negativt. Ibland har nyfikenheten varit stor och frågorna har varit många, en kväll på en tjänsteresa, en längre arbetslunch eller en promenad. Om inte förr har de kommit från vänner och bekanta nära sina livskriser: en skilsmässa, ett barns kroniska diagnos, en förälders död.

Genom åren har jag därför alltmer sett kyrkan med ögonen hos de som står utanför. Hur skulle en vän uppleva ett besök en söndag? Skulle hon eller han känna sig välkommen? Skulle predikan vara begriplig och angelägen för någon som inte varit där så mycket förut? Och kanske allra viktigast – i djupaste panik och förtvivlan, går det att hitta spår av Jesu ömhet, innerlighet och villkorlösa förståelse någonstans där hon eller han letar?

Efter femtio, ”hunnen till mitten av min levnads vandring,” undrade jag om det ändå inte fanns något sätt jag kunde få arbeta direkt åt kyrkan. Även om jag ekonomiskt hade det mer än bra så fanns fortfarande ett tomt hål, hur uppskattad jag än blev på den sekulära arbetsmarknaden. Kallelse var inte en ny tanke.

Som tjugooåring drömde jag om att bli munk, men blev sedermera välsignad med fem underbara och omistliga barn. Som fyrtioåring började jag läsa till präst, men var nog inte mogen. Men kanske att kyrkan på något sätt nu kunde ha glädje av det jag fått lära mig som talskrivare? Och kanske framför allt att ha fått arbeta tillsammans med några av de allra bästa inom kommunikation i politiken, näringslivet och organisations-Sverige.

Jag promenerade, bad och försökte lyssna på den röst som knappt hörs. Det var som att alla spretiga bitar i ett rörigt arbetsliv mjukt landade på rätt ställe. I backspegeln verkade mycket jag fått vara med om, men då kanske inte förstod, vara del av en röd tråd.

Jag frågade kloka vänner och präster, och mötte nästan mer entusiasm än jag vågade känna själv. I de samtalen klarnade också två stora områden där jag som av en osynlig hand letts att få en gedigen utbildning av arbetsliv.

För det första: förkunnelsen

Så mycket klokt sägs i predikningar. Och de flesta som väl möter en präst direkt i samtal kommer därifrån upplyft och upplyst. Men när det ändå varje år strömmar hundratusentals kyrko-ovana genom våra kyrkor och hör präster tala vid dop, konfirmationer, bröllop och begravningar – varför kommer de inte tillbaka på söndagen? Eller åtminstone på en veckomässa? Hur kommer det sig att trots denna exponering för predikningar så är vi samma personer som sitter i bänkarna?

När man tittar på predikningar utifrån ett talsskrivarperspektiv är många som lera med guldkorn, inpackade i signalord som endast de redan frälsta har fått lära sig tyda. Men å andra sidan går det att med förhållandevis små förändringar göra innehållet begripligt för så många fler.

På ett personligt plan är de samtal jag nu får ha med de präster som tar hjälp helt ovärderliga. Det är en nåd att få sitta i samtal som kommunikation som samtidigt handlar om dopet, eller brödundret eller förlåtelsen. Och hur budskapet kan nå nya människor, som en ”soluppgång för dem som är i mörkret.”

För det andra: kyrkans närvaro på nätet, och mer konkret rörliga bilder

Jag drömmer om att den bästa ”förkunnelsen” också ska flytta ut och finnas på nätet. Där människor är, dagens amfiteater och torg. Att det ska finnas de vackraste filmbilder från eukaristin, dop och vigslar också på sociala medier så att fler blir inspirerade. Att kristna med varma, vänliga ansikten ska tala trösterika ord om förlåtelse och försoning så att människor vars liv präglas av skuld och skam ska våga söka upp en själasörjare.

Än så länge ser de flesta församlingars hemsidor ut som de lika gärna kunde vara en myndighets. Och ofta visas bara bilder på präster och andra anställda. Men jag tror vi bara är i början. Pandemin skärpsel har fört det goda med sig att man hittat kameror och mikrofoner och startat ett youtube-konto. Kanske har till och med några yngre förmågor som inte redan var aktiva fått chansen att bidra med sin tekniska förmåga, generationen ”digitala infödingar.”

Även om man kanske startade webb-sändningar för att kyrkorna fick stängas, så upptäcker nu många församlingar att helt nya människor hittat dom på nätet. Bara som ett exempel har påskmässorna 2020 i katolska domkyrkan – som livesändes på tio dagars varsel – setts av över 2000 personer, långt fler än som hade rymts i den fysiska kyrkobyggnaden.

Vi är bara i början av den digitala missionen. Självklart kan inte ens det vackraste religiösa program ersätta det reella mötet i en mässa. Men det kan göra mycket för att locka dit fler. Om det görs bra.

Jag tror hemligheten ligger i det som påve Franciskus predikade om på första påsksöndagen: ”För att kunna förmedla Kristi barmhärtighet behöver man först ha blivit ”barmhärtiggjord” (misericordiato), och utvecklade med att man då fått de tre gåvorna Förlåtelsen, Anden och Såren. När kyrkan på nätet visar människor som utstrålar detta, så kommer också folk till kyrkorna.

”Jag ville måla en träsked så, att mänskorna anade Gud!”